

Archeologikus festészet

Verebics Kati legújabb képeiről

SCHNELLER JÁNOS

Ókori héroszok és istenségek, személyes ismerősök archetipikus karakterekké formált portréi, a Közel-Kelet keveréklényei és hiedelemvilága kortárs arcok mögött, Egyiptom kultúrája és a Kárpát-medence története, egzotikum és mindennapiság keverednek Verebics Katalin transzparens rétegekből építkező képein, melyek a látványtól lassan elszakadva tartanak a szürrealitás imaginárius világa felé. A 2019-ben MMA-ösztöndíjat nyert Verebics Katalin műtermében jártunk.

Az elmúlt időszak Verebics Kati számára minden tekintetben új alkotói korszak kezdetét jelenti, hiszen alkotói módszere mind tartalmilag, mind technikájában nagyot változott az elmúlt években, s e kettő, úgy tűnik, szervesen össze is kapcsolódik. Korábbi, sokszor autoterapeutikus, a közvetlen szenzualitáson és primer testiségen alapuló látásmódja egyre inkább halad az önreflexív, személyes történetekből kiinduló narratívák feldolgozásának irányába. A mitológikus alakok, a kollektív emlékezet képei és a személyes élmények egymásra hatásából olyan

VEREBICS KATI

vizuális tartalmak születnek, melyek messze túlmutatnak a primer látvány és érzéki testiség jelentésein, és alighanem egy magasabb (általánosabb) szintre emelik a művész korábban messzemenőig személyes világát. A jól azonosítható egyéni látásmód megmarad, de mintha a komplexebb kompozíciók mögött összetettebb tartalmak bújnának meg.

Verebics Kati festészete továbbra is antropocentrikus, de a fókusz a saját testről, a szenvedély láttatásáról és a szexus megmutatásáról áttevéődik a másik ember arca mögött rejlő titok megragadására, a személyiség mélyebb rétegeinek feltárására. Az archetipusok felkutatása közben tett vizsgálódások eredménye egyfajta archeologikus festészet, amely legalább két irányból értelmezhető. Egyfelől a kulturális érdeklődés közhelye mögé bújtatott – de nagyon is hiteles – útkeresésként, azaz a művész saját festészetének kutatáson alapuló, szinoptikus művészettörténeti perspektíván keresztüli újradefiniálásaként. Ezt elsősorban közel-keleti utazásai, számos hazai és külföldi múzeum, antik és újkori gyűjtemény látogatása befolyásolta. Az élmények nem pusztán történeti és művészi értékük okán inspirálják, de a személyes vonalmak és viszonyulások révén is hatással vannak témaválasztására. Az érdeklődés tehát inkább érzelmi vonzódásból, semmint tudományos kíváncsiságból fakad. Az eredmény pedig egy látványalapú, rétegekből építkező, kollázsszerű festészet.

VEREBICS KATI: *Múzeumban*, 2020, olaj, vászon, 60×60 cm (befejezés előtt)

A változás értelmezhető másfelől az anyaság megélésének tapasztalata felől, valamint az ebből is eredeztethető „másik ember felé fordulással”, azaz az énközpontú látásmód feladásával is. Ez az a folyamat, melyen keresztül a művész érdeklődésének fókusza a másik ember személy(iség)ének komplexitása felé irányul (pszichológiai olvasat). Verebics festészeti kutatása főként a bennünk élő archetípusok és rejtett karakterek megmutatására épül, melynek hordozója az arc. Ez az arc, amely valójában maszkként (prosopon), azaz a személyiség(ek) (persona) hordozójaként rétegesen építi fel egyéniségünket, éppúgy lefejthető, akár csak a színészi vagy karneváli maszk, amely alatt újabb és újabb maszkok (személyiségek) tárulnak fel. Mindkét értelmezés az egymást fedő rétegekről és azok feltárásáról szól, azaz a művészet egymásra épülő korszakairól éppúgy, mint a személyiség hozott és szerzett karaktereinek egymásra rakódásáról és ezek megmutatásáról. Ennek fényében nem meglepő, hogy a művészi technikája is szerteágazó. A különböző rétegeket más és más technika képviseli: az „anyagtalan”, fotóalapú, kollázsolt transzfer technikával átvezetett áttetsző, lazúros képek összecsúsznak a faktúrájukat sem leplező festett figurákkal. Az összhatást az applikált, már-már reliefszerű rétegek (papír, textil) teszik még izgalmasabbá.

Verebics Kati kétségtelenül új utakon jár, ami – ha sikerül elkerülnie a l'art pour l'art esztétizálás csapdait – számos titkot és lehetőséget tartogat a számára, és azok számára is, akik figyelemmel kísérik fejlődését.

Verebics Kati: *Érintés 1.*, 2019, olaj, kréta, vászon, 120×100 cm

Verebics Kati: *Szabásminta*, 2018, olaj, vászon, 140×100 cm